

กรอบโครงการความร่วมมือด้านการวิจัยและนวัตกรรมฉบับต่อไปของสหภาพยุโรป

เนื่องด้วยกรอบโครงการความร่วมมือด้านการวิจัยและนวัตกรรมของสหภาพยุโรปฉบับที่ 8 (FP8) หรือที่เรียกว่า Horizon 2020 เพื่อสนับสนุนความคิดริเริ่มของคณะกรรมการธิการยุโรปด้านการวิจัยและนวัตกรรม กำลังจะสิ้นสุดลงในปี ค.ศ. 2020 นี้ จึงมีการเตรียมการและปรึกษาหารือเกี่ยวกับกรอบโครงการความร่วมมือด้านการวิจัยและนวัตกรรมของสหภาพยุโรปฉบับที่ 9 หรือที่มีชื่อเรียกย่อ ๆ อย่างไม่เป็นทางการว่า FP9 ซึ่งจะครอบคลุมในช่วงการทำงานระหว่างปี ค.ศ. 2021 ถึง 2027

คณะมนตรีของสหภาพยุโรป (Council of the European Union) และ รัฐสภายุโรป (European Parliament) ได้ดำเนินการพิจารณาตามร่างเสนอของคณะกรรมการธิการยุโรปว่าด้วย

เรื่องกรอบแผนดำเนินงานสำหรับหลายปี ซึ่งจะครอบคลุมทุก ๆ กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย การพัฒนาและการสาธิตเทคโนโลยีในยุโรป (Research, Technological Development and Demonstration - RTD) โดยปกติแล้วตั้งแต่ปี ค.ศ. 2007 กรอบโครงการความร่วมมือด้านการวิจัยและนวัตกรรมของสหภาพยุโรปจะมีวาระครั้งละ 7 ปีเพื่อให้สอดคล้องกับกับระยะเวลาของกรอบดำเนินงานด้านการเงิน (Multiannual Financial Framework) ของสหภาพยุโรป โดยกรอบโครงการความร่วมมือด้านการวิจัยและนวัตกรรมของสหภาพยุโรปฉบับปัจจุบันกำลังจะสิ้นสุดลงในวันที่ 31 ธันวาคม ค.ศ. 2020 ดังนั้นกรอบโครงการความร่วมมือด้านการวิจัยและนวัตกรรมของสหภาพยุโรปฉบับที่ 9 (FP9) จะเริ่มใช้อย่างเป็นทางการในวันที่ 1 มกราคม ค.ศ. 2021

กระบวนการนิติบัญญัติของการจัดทำกรอบโครงการความร่วมมือด้านการวิจัยและนวัตกรรมของสหภาพยุโรปฉบับที่ 9 จะถูกดำเนินการโดยคณะกรรมการธิการยุโรปผ่านการเสนอร่างอย่างเป็นทางการในไตรมาสแรกของปี ค.ศ. 2018 จากนั้นคณะมนตรีของสหภาพยุโรปจะพิจารณาร่างของคณะกรรมการธิการยุโรป และจัดทำข้อตกลงของกรอบโครงการความร่วมมือฉบับนี้ ด้วยเหตุนี้จึงมีการจัดการประชุมสัมมนาเพื่อหารือเกี่ยวกับทิศทางของกรอบโครงการความร่วมมือด้านการวิจัยและนวัตกรรมของสหภาพยุโรปฉบับที่ 9 ภายใต้ชื่องาน “Research Strategies: Europe 2030 and the next Framework Programme” ซึ่งจัดขึ้นเมื่อวันที่ 12 ตุลาคม ค.ศ. 2016

สำหรับการวิเคราะห์แผนในอนาคตพบว่าในขณะนี้สถานการณ์โลกมีประเด็นต่าง ๆ ที่รอการแก้ไขและพัฒนา ดังนี้

1) ด้านสังคมเศรษฐกิจ: พบว่ายังมี ความเหลื่อมล้ำทางสังคมอยู่มาก ซึ่งเป็นผลมาจากการเปลี่ยนแปลง ทางด้านโครงสร้างประชากร โดยพบว่า มีปัญหาต่าง ๆ เกิดขึ้น มากมาย อาทิเช่น การขาดแคลน ทรัพยากรธรรมชาติ การศึกษาที่ไม่ได้มาตรฐาน การขาดแคลน โอกาสในการจ้างงาน และแรง กีดกันในประเด็นการอพยพ นอกจากนี้ยังพบว่ามีวิกฤตการณ์ ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นบนโลก เช่น การใช้ ทรัพยากรธรรมชาติมากเกินไป การเสื่อมสภาพของ สิ่งแวดล้อม วิกฤตการณ์การเงิน การระบาดของโรค และการ เปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

2) ด้านเทคโนโลยี: การเปลี่ยนเข้าสู่ ยุคดิจิทัลทำให้การแข่งขันมีความ รุนแรงมากขึ้น และยังเป็น สาเหตุที่ทำให้เกิดการว่างงานเนื่องจาก โครงสร้างของ เศรษฐกิจ (structural unemployment)

ซึ่งมีความต้องการใช้แรงงานคน น้อยลง นอกจากนี้การเร่งการพัฒนาและความก้าวหน้าของ เทคโนโลยียังเกิดขึ้นเร็วกว่าการ พัฒนาด้านนโยบาย จึงทำให้ไม่มี นโยบายที่เหมาะสมรองรับได้ ทันที

3) ด้านการเมือง: ประเด็นที่ เกี่ยวข้องกับการใช้ทรัพยากร และ ความมั่นคง เป็นตัวขัดขวาง จัดทำแผนกลยุทธ์ร่วม (common strategies) และการเปลี่ยนแปลง ขั้วอำนาจทางการเมืองของโลกทำ ให้อิทธิพลของยุโรปต่อการออกกฎ ข้อบังคับนั้นลดลง

ในระดับของภูมิภาคยุโรปมีประเด็น ที่สหภาพยุโรปให้ความสนใจดังนี้

1) ด้านสังคม เศรษฐกิจ และ การเมือง: ผลการดำเนินงานทาง เศรษฐกิจที่ซบเซาของสหภาพยุโรป ทำให้ภาคประชาชนสูญเสียความ เชื่อมั่น และเกิดการแก้ไขนโยบาย ระดับชาติ นอกจากนี้เศรษฐกิจที่ซบ เซายังเป็นอุปสรรคของการพัฒนา ตลาดดิจิทัลทั่วโลกให้ประสบความสำเร็จ อาทิเช่น งบประมาณ ของสหภาพยุโรปที่มีปริมาณลด น้อยลง

2) เงื่อนไขและข้อกำหนดที่เกี่ยวกับ กิจกรรมการวิจัยและพัฒนา นวัตกรรม:

พบว่า การวิจัยและการพัฒนา นวัตกรรมไม่สามารถก่อให้เกิดการ พัฒนาทางเศรษฐกิจและสังคมได้ อย่างมีนัยสำคัญตามที่ได้หวังไว้ ล่วงหน้า และความสำคัญของการ วิจัยและการพัฒนานวัตกรรมก็ถูก ลดลำดับลงในหลาย ๆ ประเทศใน สถานการณ์ที่งบประมาณนั้นถูก จำกัดมากขึ้น

3) โครงสร้าง และประเด็นที่สำคัญ สำหรับนโยบายด้านการวิจัยและ การพัฒนานวัตกรรม: ฐานทาง วิทยาศาสตร์ได้รับผลกระทบ เนื่องจากการจำกัดของงบประมาณ และความแตกต่างที่ขยายตัวเพิ่ม มากขึ้นระหว่างหลาย ๆ ประเทศ ทั้งในประเด็นประสิทธิภาพทาง วิทยาศาสตร์ และแรงดึงดูดต่อ ภาคอุตสาหกรรม อีกทั้งการวิจัย และการพัฒนานวัตกรรมก็ยังถูก มุ่งเน้นไปที่มหาวิทยาลัยชั้นนำบาง แห่งที่มีปฏิสัมพันธ์กับบริษัทที่มี ความเป็นเลิศด้านการวิจัย ในขณะที่ การวิจัยที่ดำเนินการโดย ภาครัฐได้รับแรงกดดัน เพิ่มมากขึ้นเรื่อย ๆ